

JO STØRRE, JO BEDRE? Problemene i landbruket skyldes produktionsstrukturen som kun satser på volum, skriver Kathrine Kinn.

FOTO: HÅKON MOSVOLD LARSEN/NTB SCANPIX

Hva slags landbruk?

LANDBRUKS- OPPGJØRET

Kathrine Kinn

Etter at landbruksorganisasjonene brøt med staten i årets jordbruksoppgjør, har en rekke demonstrasjoner, aksjoner og debattinnlegg oppfordret til å støtte norsk landbruk. Jeg mener det er på tide at vi spør oss *hva slags jordbruk* vi skal støtte.

Slik tilskuddene er innrettet i dag bidrar de til å opprettholde en landbruksstruktur som ikke er

bærekraftig – verken sosialt, økonomisk og økologisk.

Gårdsbruk som klarer å stille med stort volum får mer tilskudd for å finansiere en drift som i økende grad fremstår som lite lønnsom i et bredere perspektiv.

Alliansen ny landbrukspolitikk, en allianse av flere ungdomsorganisasjoner og -partier, er kritisk til at vi fortsetter å overføre penger til en modell som ikke fungerer.

Vi mener selvfølgelig at norsk jordbruk skal motta offentlige bevilgninger. Det er kun slik samfunnsoppgjøret til jordbruket kan oppfylles. Dette innebærer blant annet å produsere mat på en måte som tar høyde for klimaendringer, matsikkerhet, ernæring, biodiversitet, miljø og forurensningsproblemer. Jorda danner

grunnlaget for å produsere mat som er ren, trygg og tar hensyn til nevnte utfordringer. Ensidig fokus på kilo og liter undergraver dette samfunnsoppgjøret.

Alliansen ny landbrukspolitikk vil ha mer tilskudd til bearbeiding av jord, ikke volumproduksjon.

Men dessverre dominerer volumfokuset fullstendig i utformingen av jordbrukspolitikken – også i årets jordbruksoppgjør. Volumfokuset har gitt oss lav selvforsyningsgrad, bønder med mye gjeld, mye leiejord, nedleggelse og overproduksjon.

Er dette en trend vi vil

fortsette? Hvis svaret er nei, må vi tenke nytt.

Det har også ført til at produksjonen har blitt løsrevet fra ressursgrunnlaget og driftsøkonomien. Er dette en trend

vi vil fortsette? Hvis svaret er nei, må vi tenke nytt. Fokuset på volum sier noe om satsingen på distriktslandbruket. Et ekte distriktstilskudd er et arealtilskudd som innenfor rammer gir høyere utbetaling jo mer tungdrevet arealet er.

Jeg vil kaste en brannfakkel: Problemet er ikke først og fremst at det ikke overføres nok penger, men at overføringene subsidierer en svært kostbar produktionsstruktur. Konsekvensene er at jordbruket ikke er i nærheten av å oppfylle de sine politiske målsettinger.

Kathrine Kinn,
styremedlem i Alliansen ny
landbrukspolitikk

kathrinekinn@gmail.com